

Lausunto Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman 2020 luonnoksesta

Kaupunginhallitus 14.12.2020 § 333

Esittelijä: kaupunginjohtaja Tuija Telén

Valmistelija: kaavoituspäällikkö Mariitta Vuorenpää

Uudenmaan liiton liikennesuunnittelu on pyytänyt Karkkilan kaupungilta lausuntoa Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnoksesta 16.11.2020. Lausunto tulee toimittaa 18.1.2021 mennessä.

Liikennejärjestelmätö on kuntien ja valtion viranomaisten jatkuvaa yhteistyötä. Liikennejärjestelmäsuunnitelman toteutuksen edistäminen edellyttää eri toimijoiden sitoutumista sen tavoitteisiin ja sitä edistäviin toimenpiteisiin. Liikennejärjestelmäsuunnitelmassa sovitut linjaukset ja kärkitoimet vaikuttavat siihen millaisiin sopimuksiin valtion osapuolet lähtevät mukaan. Sopimuskäytännöt ovat muuttumassa, eikä aiesopimuskäytäntöä enää sovelleta.

Liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet

Liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on neljä keskeistä tavoitetta:

1. Edistetään kestävää liikkumista ja vähennetään kasvihuonekaasupäästöjä.
2. Parannetaan alueiden saavutettavuutta ja tuetaan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.
3. Lisätään liikkumisen turvallisuutta ja parannetaan liikkumisympäristöjen laatua.
4. Kehitetään liikennejärjestelmää tehokkaasti ja taloudellisesti.

Valtakunnallinen ja Uudellemaalle asetettu liikenteen CO₂-päästöjen vähentämistavoite on -50% vuoteen 2030 mennessä vuoden 2005 tasosta. Tätä tavoitellaan joukkoliikennejärjestelmän ja matkaketjujen kehittämishä sekä pyöräilyn toimintaedellytysten parantamisella. Tavoitteesta saavutetaan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa osoitetuilla toimilla noin 80%. Saavutuksen parantaminen edellyttäisi etätyöskentelyn yleistymistä, liikennevälineiden päästöjen vähentymistä ennakoitua nopeammin sekä kävelyn- ja pyöräilyn sekä joukkoliikenteen käytön voimakasta lisääntymistä.

Liikennejärjestelmäsuunnitelma Karkkilan näkökulmasta Esa-rata

Joukkoliikennejärjestelmän kehittämisen merkittävin investointi Uudellamaalla on ns. tunnin juna eli Espoo – Vihti – Lohja – Salo radan rakentaminen. Helsinki-Lohja lähijunien vuorovälitavoite olisi ½-tuntia ruuhka-aikoina. IC-junat kulkisivat tunnin välein. Karkkila lähinnä oleva juna-asema olisi Vihti/Nummela.

Toinen Karkkilaa lähellä oleva raideliikennehanke on Hanko-Hyvinkää radan sähköistys, joka voi parantaa rautatieliikenteen kuljetusten kilpailukykyä myös Karkkilan suunnasta.

Liityntäliikenne

Karkkilan liityntäliikenteen näkökulmasta uuden raideliikenneyhteyden hyödyntämisessä olennaisinta on vt2:n sujuvuus, liityntäliikenteen sekä vaihtoyhteyksien vaivattomuus ja edullisuus. Vt2:n parantaminen sekä Esa-radon asemien liityntäliikenteen ja liityntäpysäköinnin kehittäminen edistävät tätä tavoitetta. Haasteita ovat sen sijaan yhtenäisen lippujärjestelmän kehittäminen ja Karkkilan omat liityntäpysäköintimahdollisuudet. Työn aikana kävi ilmi, että Karkkilassa vt2:n varrella ei ole liityntäpysäköintialuetta, riittäviä kaukoliikenteen pysäkkipaikkoja, eikä ramppia Porin suuntaan. Puute kirjataan Karkkilan uuden maapoliittisen ohjelman kehityskohteeksi. Karkkilan liityntäpysäköinti suunnitellaan vt2:n jatkosuunnittelun kärkihankkeessa.

Vt2

Vt2 on osoitettu tavoitetilanteessa eritasoliittymien varustetuksi nelikaistatieksi Nummelasta Vihdin kirkonkylään asti. Siitä eteenpäin eli Vihdin ja Karkkilan välillä liikennemäärät jäävät nyt ja ennustetilanteessa alle nelikaistatien mitoituservojen, mutta välille on tunnistettu tasoliittymien parantamistarpeita ainakin Olkkolan ja Ahmoontien liittymissä. Kärkihankkeena käynnistettävässä Vt2:n jatkosuunnittelussa välillä Nummela-Karkkila voidaan tuoda tarkemmin esille Karkkilan paikallisia tarpeita.

Jalankulku ja pyöräily

Jalankulku- ja pyöräilyliikenteen kiireellisimpiä kohteita, joiden rahoitukseen ELY-keskus osallistuu, ei ole osoitettu Karkkilaan yhtään. Kohteet perustuvat Uudenmaan ELY-keskuksen tarveselvitykseen (2020), johon Karkkilasta esitetyt hankkeet eivät ole päässeet mukaan vähäisen liikennemäärän takia. Tarveselvityksestä on kuitenkin jäänyt pois yhtenäisenä jatkuvan Pusulantien kl-väylän tarve keskustasta eli Helsingintieltä Haapalan yli 800:n asukkaan asuntoalueelle. Yhteys ehdotetaan lisättäväksi sekä tarveselvitykseen, kun se tulee lausunnoille, että tähän Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmaan ELY-keskuksen kanssa yhdessä toteutettavaksi. Muina pyöräteiden kehittämistarpeina on suunnitelmassa tunnistettu Vihdintien pyörätie.

Jalankulun ja pyöräilyn turvallisuuden ja houkuttelevuuden lisäämiseksi on suunnitelmassa ehdotettu mm. kylätieratkaisua. Karkkila on merkinnyt omaan Pyöräilyn kehittämissuunnitelmaehdotukseen 2020 kolme kylätieratkaisun kokeilukohdetta.

Liikenneturvallisuus

Suunnitelmassa korostetaan myös liikenneturvallisuuden merkitystä. Länsi-Uudellamaalla yleiset hirvieläinonnettomuudet ovat merkittävä liikenneturvallisuusongelma, joka tulisi ottaa yhdeksi kärkihankkeeksi. Karkkilassa hirviaita tarvitaan kiireellisesti vt2:lle.

Kuntien omat toimet

Lisäksi suunnitelmassa annetaan kehittämistavoitteet ja periaatteet myös

kuntien oman liikennejärjestelmän ja liikkumisen kehittämiseen aina maankäytön suunnittelu yhteistyöstä vähäpäästöisten autojen käytön edistämiseen. Tavoitteeksi on annettu mm. Länsi-Uudenmaan yhteisen sähkö- ja kaasuautojen latausinfraan kehittämisstrategian laadinta.

Käynnistettävät kärkitoimet

Konkreettisina toimina liikennejärjestelmäsuunnitelmassa määritellään seuraavan neljän vuoden aikana käynnistettävät kärkitoimet. Kärkihankkeiden lisäksi asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää niiden huomioimista myös kaavoituksessa sekä liikkumisympäristöjen ja palvelujen kehittämisessä kuntatasolla.

Karkkilaan kohdistuvat toimenpideohjelman 2021-2024 kärkitoimet ovat:

1. Vt2:n jatkosuunnittelun eli aluevaraussuunnitelman käynnistäminen välillä Nummela-Karkkila.
2. Haja-asutusalueiden pyöräilyverkoston seudullisen kehittämispilotin toteuttaminen yhteistyössä Vihdin ja Lohjan kanssa.
3. Joukkoliikenteen lippujärjestelmien yhteensovittaminen.
4. Sähköautojen latauspaikkojen rakentaminen erityisesti liityntäpysäköintialueille.

Karkkilan näkökulmasta kaikkein olennaisimmassa kärkitoimessa eli vt2:n jatkosuunnittelussa tuodaan esille myös lyhyemmän aikavälin toimenpiteet, kuten risteysten kehittämistavoitteet sekä liityntäpysäkkien – ja pysäköintialueiden paikat. Tässä yhteydessä on syytä arvioida myös vt2:n nelikaistaistustavoitteen mahdollisuus ja aluevaraustarpeet Karkkilaan asti.

Lausunto

Karkkilan näkökulmasta suunnitelma antaa hyviä käytännön tavoitteita Karkkilan oman liikennejärjestelmän ja liikkumisen kehittämiseen. Työssä on huomioitu hyvin Karkkilan kaupungin ELY-keskukselle tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta antaman lausunnon tavoitteita ja ryhmätoissa Karkkilan näkökulmasta esitettyjä tarpeita.

Liikennejärjestelmäsuunnitelmassa esitetyt kärkihankkeet ovat Karkkilan näkökulmasta tarkoituksenmukaisia. Vt2:n logistista toimivuutta Karkkilan kasvun ja yritysten sijoittumisen kannalta ei voi liikaa korostaa.

Karkkilan kaupunki ehdottaa seuraavia lisäyksiä ja tarkennuksia:

1. Vt2:n jatkosuunnittelussa arvioidaan myös vt2:n nelikaistaistustavoite Karkkilaan asti sekä Karkkilan eteläisen ja pohjoisen risteysalueen kehitystarpeet.
2. Yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa toteutettaviin pyöräliikenteen kehittämishankkeisiin lisätään Pusulantien yhtenäinen pyörätie välille Helsingintie-Lemmointie.

3.Kärkihankkeisiin lisätään Länsi-Uudenmaan hirvieläinonnettomuuksien torjuntastrategian laadinta ja hankkeistaminen yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa. Kiireellisenä tavoitteena Vt2:n hirvialta välille Yrittäjätie-Tarrantie.

4.Liikennejärjestelmätyön hieno analyysikartta-aineisto annetaan kuntien käyttöön. Suunnitelmaraportissa olevat kartat ovat niin pieniä, että niiden tulkinta ja hyödyntäminen kuntatasolla on vaikeaa.

Esityslistan liite

- Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma, luonnos 16.11.2020

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

antaa edellä olevan lausunnon Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnoksesta.

Päätös: Kaupunginhallitus päätti ehdotuksen mukaan yksimielisesti.

Täytäntöönpano: Uudenmaan liitto

Pykälään lisättiin valmistelija teknisenä korjauksena.